

Zaligheid, zalig maken, Zaligmaker

Ned. woordenboeken: Zaligheid:

- 1) Een toestand waarin men verlost en gerechtvaardigd is tegenover God.
- 2) Toestand van deel hebben aan het eeuwig heil.
- 3) Overdrachtelijk: iets geweldig fijns, hoogste aangenaamheid, hoogste geluk, heerlijk genot.

Zaligmaker:

- 1) Eretitel van Jezus als Verlosser der wereld.
- 2) Jezus Christus: Degene, Die de eeuwige zaligheid mogelijk maakte, door het geloof.

Gezegden:

- zijn ziel en **zaligheid** verkopen (= *absoluut alles opofferen*).
- iemand z'n **zaligheid** zeggen (= *hem goed de waarheid zeggen, iemand de les lezen*).
- Hij heeft zijn handen **zaligheid** beloofd (= *hij wil niet werken*).
- Je ziel en **zaligheid** in het werk stoppen (= *zich volledig aan het werk toewijden*).

Bijbel:

- O.T.: a) **jasha`** = heil 33, verlossing 2, behoudenis 1; 36 x.
b) **jasha`** = verlossen 135, behouden 33, Heiland 11, verlosser 8, behoeden 6, heil geven 5, helpen 3, heilanden 1 (Ob. 1:21), heil aanbrengen 1 (Jes. 59:16), Verlosser 1, zalig maken 1 (Jes. 25:9); 205 x.
c) **jeshoe`ah** = heil 51, Verlossing 8, Heil 5, verlossing 5, behoudenis(sen) 3, zaligheid 3, verlossen 1, Verlossing 1, Zaligheid 1; 78 x.
d) **theshoe`ah** = heil 20, verlossing 8, overwinning 4, verlossen 1, behoudenis 1; 34 x.
- N.T.: a) **sootèria** (f.) = zaligheid 41, verlossing 2, behoudenis 1, behouding 1; 45 x.
b) **sootèrios** (n.) = zaligheid 4, zaligmakende 1; 5 x.
c) **sootèr** (m.) = Zaligmaker (8 x m.b.t. God; 16 x m.b.t. Jezus Christus); 24 x.
d) **soozoo** = behouden 43, zalig worden 31, verlossen 14, zalig maken 13, gezond worden 7, behoeden 1, bewaren 1; 110 x.

In het Oude Testament is heil, zaligheid, verlossing van de HEERE God afkomstig.

M.b.t. gelovigen: Ps. 18:47 (de God **mijns** heils); Ps. 27:1 (de HEERE is mijn licht en mijn heil); Ps. 37:39 (het heil der rechtvaardigen is van de HEERE); Ps. 38:23 (Haast U tot mijn hulp, HEERE, mijn Heil); Ps. 62:8 (in God is mijn heil en mijn eer; vs. 2,3,7); Ps. 3:9 + Jona 2:9 (het heil is des HEEREN).

M.b.t. Israël: Ps. 68:20 (Die God is onze zaligheid); Jes. 45:17 (Israël wordt verlost door de HEERE met een eeuwige verlossing); Jes. 46:13 (Ik zal heil geven in Sion, aan Israël Mijn heerlijkheid); Jes. 51:6 (Mijn heil zal in eeuwigheid zijn); Jer. 3:23 (waarlijk, in de HEERE, onze God, is Israëls heil); Klg. 3:26 (Het is goed dat men hope, en stille zij op het heil des HEEREN).

Enkele belangrijke teksten:

- Ge. 49:18 Jakob: Op Uw **zaligheid** (= jeshoe`ah), wacht ik, HEERE. Lk. 2:30 (Simeon: "Mijn ogen hebben Uw zaligheid (Gr.: sootèrion) gezien": het Kindeke Jezus die de Zaligmaker zou worden).
- Ps. 38:23 Haast U tot mijn hulp, HEERE, mijn Heil (theshoe`ah).
- Jes. 43:11 Ik, Ik ben de **HEERE**, en er is geen Heiland (moshiea` < jasha`) behalve Mij.
- Jes. 49:6 Verder zeide Hij: Het is te gering, dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen van Jakob, en om weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen, om Mijn heil (= jeshoe`ah) te zijn tot aan het einde der aarde. Jes. 49:6 (de Heere Jezus); geciteerd in Hd. 13:47 (Paulus).
- Jes. 62:11 Ziet, de HEERE heeft doen horen, tot aan het einde der aarde: zegt der dochter Sions: Zie, uw heil (= jasha`) komt; zie, Zijn loon is met Hem, en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht.

Za. 9:9 Verheug u zeer, gij dochter Sions! juich, gij dochter Jeruzalems! Ziet, uw Koning zal u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland (nosha` < jasha`); arm, en rijdende op een ezel, en op een veulen, een jong der ezellen. Mt. 21:5 (de Heere Jezus rijdt op een ezel naar Jeruzalem).

N.T.: A Zaligheid is mogelijk geworden door het volbrachte werk van de Heere Jezus Christus.

Lk. 19:10 Want de Zoon des mensen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was.

Jh. 3:17 Want God heeft Zijn Zoon niet gezonden in de wereld, opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de **wereld** door Hem zou behouden worden. Jh. 12:47.

Hd. 4:12 En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden. Hd. 4:10,11.

1Ti. 1:15 Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben.

Hb. 2:10 Want het betaamde Hem, om Welken alle dingen zijn, en door Welken alle dingen zijn, dat Hij, vele kinderen tot de heerlijkheid leidende, den overste Leidsman hunner zaligheid door lijden zou heiligen (= volmaken).

B Hoe krijgt iemand deel aan de eeuwige zaligheid; hoe wordt iemand zalig?

Jh. 10:9 Ik ben de Deur; indien iemand **door Mij ingaat**, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden. Jh. 10:10,28.

Hd. 15:11 Maar wij geloven, **door de genade** van den Heere Jezus Christus, zalig te worden, op zulke wijze als ook zij.

Hd. 16:30,31 ... heren, wat moet ik doen, opdat ik zalig worde? En zij zeiden: **Geloof** in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden, gij en uw huis.

Ro. 5:10 Want indien wij, vijanden zijnde, met God verzoend zijn door den dood Zijns Zoons, veel meer zullen wij, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven. Vs. 9.

Ro. 10:9 *Namelijk*, indien gij **met uw mond zult belijden** den Heere Jezus, en **met uw hart geloven**, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden. Vs. 10.

Ro. 10:13 Want een iegelijk, die den **Naam** des Heeren zal **aanroepen**, zal zalig worden. Hd. 2:21.

Hb. 5:9 En geheiligd (= volmaakt) zijnde, is Hij allen, **die Hem gehoorzaam zijn**, een oorzaak der **eeuwig** zaligheid geworden;

Tit. 3:5 Heeft Hij ons zalig gemaakt, niet uit de werken der rechtvaardigheid, die wij gedaan hadden, maar naar Zijn barmhartigheid, **door het bad der wedergeboorte** en vernieuwing des Heiligen Geestes; 2Ti. 1:9,10.

C Gelovige: Zaligheid (behoudenis) en zalig (behouden) zijn/worden:

- a) Begin (geloof, wedergeboorte): Ro. 1:16; Ro. 10:9,10; 1Kor. 1:21; Hb. 5:9; Ef. 2:5,8 (uit genade); Tit. 3:5.
- b) Wandel (gelovige): 1Kor. 15:1,2; 2Kor. 7:10; Fil. 1:19; 1Ti. 4:16 (behouden); Hb. 7:25; Jak. 1:21; 1Pt. 2:2.
- c) Toekomst: Ro. 8:24; Fil. 2:12; 1Th. 5:(8),9; 2Th. 2:13,14; 2Ti. 2:10; 4:18; Hb. 9:28 (verwachten); 1Pt. 1:5,9.

D Zaligmaker = sootèr = Zaligmaker 22, Behouder 2 (Ef. 5:23; 1Ti. 4:10); 24 x. a) m.b.t. God (8 x): Lk. 1:47; 1Ti. 1:1; 1Ti. 2:3; 1Ti. 4:10; Tit. 1:3; Tit. 2:10; **Tit. 3:4**; Jud. :25. b) m.b.t. Jezus Christus (16 x).

- Geboorte: Lk. 2:11 (heden geboren); Mt. 1:21 (Jezus: Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden). Hd. 13:23 (van het zaad van David).
- Zaligmaker der wereld: Jh. 1:29 (Lam Gods: neemt zonde der wereld weg); Jh. 3:17; Jh. 4:42; Jh. 12:47. 1Jh. 4:14 En wij hebben het aanschouwd, en getuigen, dat de Vader *Zijn* (= de) **Zoon** gezonden heeft tot Zaligmaker der wereld.
- Zaligheid gebaseerd op de opstanding van Christus: Hd. 5:31 (eerst aan Israël gepredikt). 2Ti. 1:10 Doch nu geopenbaard is door de verschijning van onzen Zaligmaker Jezus Christus, Die den dood heeft te niet gedaan, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie; vs. 9. Ro. 10:9 (zie hierboven).
- Gemeente: Ef. 5:23 (**Christus** het Hoofd der Gemeente is; en Hij is de Behouder des lichaams). 5:29.
- De komst van de Heer: Fil. 3:20 Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten, *namelijk* den **Heere Jezus Christus**; vs. 21: verandering van ons vernederd lichaam.

- Tit. 2:13   Verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van **den groten God en onzen Zaligmaker Jezus Christus**;
- 2Pt. 1:11   Want alzo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig Koninkrijk van **onzen Heere en Zaligmaker, Jezus Christus**.
- 2Pt. 3:18   Maar wast op in de genade en kennis van **onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus**.
Hem zij de heerlijkheid, beide nu en in den dag der eeuwigheid. Amen.